

1978, 29. června – *Sdělení VONS č. 17 o uvěznění, domovní prohlídce a trestním stíhání Jana Šimsy pro trestný čin útoku na veřejného činitele.*¹

Před příjezdem Leonida Brežněva do Prahy byl spolu s mnoha jinými občany preventivně uvězněn Jan Šimsa, narozený 1929, bytem Volfova 12, Brno – Královo Pole.

Jan Šimsa byl odveden z práce a uvězněn v úterý 30. 5. 1978. Téhož večera se k jeho ženě dostavil příslušník StB se žádostí, aby poslala svému muži léky. Odmítl sdělit, kde se Jan Šimsa nachází a kdy se vrátí. Následujícího dne byla v bytě Jana Šimsy provedena velmi zevrubná domovní prohlídka.² Protože jeho manželka i přes výhrůžky bezpečnosti energicky trvala na jeho přítomnosti při domovní prohlídce, byl Jan Šimsa nakonec přivezen z věznice.

Poručík StB Domínek, který prohlídku nařídil, je vyšetřovatelem v trestní věci Petra Cibulky, Libora Chloupka a Petra Pospíchala, o jejichž případu Jan Šimsa v květnu sepsal a zveřejnil zprávu.³ Prohlídka byla zdůvodněna pátráním po písemnostech a materiálech, souvisejících s trestným činem podvracení republiky. Jan Šimsa se proto ohradil proti odnětí čistě osobního dopisu z ledna 1977 od profesora Jana Patočky a strčil ho pod košili svému synovi Martinovi. Tři příslušníci SNB se na Martina Šimsu vrhli a dopis mu vzali. Paní Milena Šimsová, které na dopise záleželo jako na památce po zemřelém, jej později vzala se stolu. Příslušník SNB, poručík Bata,⁴ ji hrubým způsobem uchopil (pohmožděniny na její paži byly patrné ještě po týdnu). Jan Šimsa přispěl své ženě na pomoc a odstrčil příslušníka tak, že oba upadli na váleudu s nastlannými peřinami. Přítomní pracovníci StB okamžitě prohlásili, že jde o útok na veřejného činitele a o maření úředního výkonu. Poručík Bata se poté uchopil za tvář a odešel, údajně aby vyhledal lékařskou pomoc. O incidentu byl na místě sepsán protokol.

Při domovní prohlídce byly odňaty dva psací stroje, adresář, šest knih edice Petlice a různé strojopisné texty. Jan Šimsa byl odveden

a teprve 5. 6. 1978 byla Milena Šimsová vyrozuměna, že manžel byl obviněn z trestného činu útoku na veřejného činitele (§ 155 odst. 1b tr. z.). 6. 6. 1978 jí pak bylo sděleno, že ho prokurátor vzal do vazby vzhledem k obavě, že by mohl mařit výsledky vyšetřování (§ 67 písm. b tr. ř.).

Milena Šimsová neobdržela od manžela do 22. 6. 1978 žádný dopis a vyšetřovatel jí tvrdil, že neví, zda jsou Janu Šimsovi doručovány její dopisy. Ona i její syn byli vyslechnuti jako svědci, dosud však nedošlo k výsledku příslušníků SNB, kteří prohlídku prováděli. Z liknavého postupu vyšetřování je zřejmá snaha držet obviněného co nejdéle ve vazbě.

Jan Šimsa je evangelický farář, jemuž byl v roce 1973 bez udání důvodů odňat státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti; byl pak zaměstnán jako údržbář sborových budov a později jako skladový dělník. Je signatářem Charty 77, v dubnu 1978 podepsal prohlášení Sto let českého socialismu a v roce 1977 byl mimo jiné vyslýchán v souvislosti se zahájením neoficiálních přednášek v Brně. Je ženatý, má tři děti (14, 18 a 19 let). Je ve velmi špatném zdravotním stavu – trpí těžkou chladovou alergií, má pouze jednu ledvinu, silně zdeformovanou páteř a nemocné srdce.

Výbor pokládá trestní stíhání proti Janu Šimsovi za bezdůvodné a žádá o jeho urychlené propuštění z vazby. Zásahy proti signatářům Charty 77 u příležitosti Brežněvovy návštěvy byly protiprávní (viz naše Sdělení č. 13)⁵ a orgány SNB při nich nepoužívaly zákonné ochrany veřejného činitele. Navíc incident v bytě Jana Šimsy byl zjevně vyprovokován hrubým chováním příslušníků SNB a posloužil jako vítaná záminka k omezení osobní svobody tohoto aktivního křesťana a bojovníka za lidská práva.

Informace o Chartě 77, r. 1, 1978, č. 9, s. 7–8.

POZNÁMKY

¹ K případu Jana Šimsy viz dále sdělení VONS č. 21, 28, 40 a 48, dokumenty č. 21, 28, 40 a 48.

- ² Domovní prohlídka byla provedena dne 31. 5. 1977 s odvoláním na trestní stíhání zahájené 6. 1. 1977 pro podvracení republiky v souvislosti se zveřejněním základního prohlášení Charty 77. Během této prohlídky měl být zabaven rovněž osobní dopis Jana Patočky Janu Šimsovi z ledna 1977 (jako položka č. 17). V záznamu k domovní prohlídce Šimsa uvedl: *„Nesouhlasil jsem s odnětím dopisu Jana Patočky, protože to je osobní památka po zemřelém, a když dopis byl násilně brán manželce s použitím síly, tak jsem odstrčil por. Batu tak, že jsme oba spadli na váleudu, která byla hned vedle. Byli jsme celým jednáním rozrušeni a poškozeni na duši.“* LP, Sb. VONS, inv. č. 294, sign. IV/1, kart. 48. Dále viz popis domovní prohlídky vypracovaný manželkou Jana Šimsy Milenou Šimsovou z 8. 6. 1978 uložený in: LP, Sb. VONS, inv. č. 294, sign. IV/2, kart. 48.
- ³ Viz text J. Šimsy text „Zpráva o výsledcích v Brně“ o vývoji případů Petra Cibulky, Libora Chloupka a Petra Pospíchala a Věry Cibulkové a o výsledcích s těmito případy souvisejících uloženou in: LP, Sb. VONS, inv. č. 50, sign. IV/4, kart. 16.
- ⁴ Celým jménem Miloš Bata.
- ⁵ Dokument č. 13.